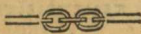

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ

Γ. Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ.
Γ. Μ. ΚΑΛΟΥΜΕΝΟΣ.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΕΤΗΣΙΑ

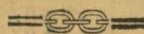
ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ.

NEON ΣΕΡΑΠΕΙΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Γ. Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ.

ΕΙΔΟΠΘΗΣΕΙΣ

ΕΤΗΣΙΑΙ

ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑΙ.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Φρ. 20
Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ » 22.
» » ἐξωτερικῷ » 25.
Ἐξάμηνος ἀπαράδεκτος.

Τὰ πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ
«Σεραπείου» πεμπόμενα χειρό-
γραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

Μέχρι 15 γραμμῶν Φρ. 60
Διὰ τοὺς συνδρομητὰς » 20.
Ἄνω τῶν 15 γραμμῶν κατ' ἀ-
πεκοπήν.

Δι' αἰτήσεις ἀπευθυντέον
Journal Grec «SERAPEUM»
Alexandrie (Egypte).

Τεύχος 50.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

1 Σεπτεμβρίου.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ.

Ἔχει ἡμέρας 30, ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 12 καὶ ἡ νύξ ὥρας 12. Ὁ ἥλιος εἰς τὸν Ζυγόν. — Σελήνης πρῶτον τέταρ-
εἰς τὰς 8. — Ἡανάλ. 15. — Τελευτ. τέταρτον 22. — Νέα σελ. 30

1 Τετ.	(Ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου, ἦτοι τοῦ νέου ἔτους.) Ἡ σύναξις τῆς Θεοτόκου καὶ μνήμη Συ- μεὼν τοῦ Στυλίου καὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ. Ἀργία	13 Δευτ.	Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως καὶ Κορνηλίου τοῦ ἑκατοντάρχου
2 Πέμ.	Μάμαντος μάρτυρος καὶ Ἰωάννου τοῦ Νησιου- τοῦ.	14 Τρίτ.	Ἡ ὕψωσις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Ἀργία καὶ νηστεία
3 Παρ.	Ἀνθίμου Νικομηδείας ἱερομάρτυρος.	15 Τετ.	Μικτὰ μάρτυρος.
4 Σάβ.	Βαβύλα ἱερομάρ. καὶ Μωυσέως τοῦ προφήτου.	16 Πέμ.	Εὐφημίας τῆς μεγαλομάρτυρος.
5 Κυρ.	Ζαχαρίου τοῦ προφήτου πατρὸς τοῦ Προδρόμου.	17 Παρ.	Σοφίας μάρτυρος καὶ τῶν τριῶν αὐτῆς θυγατέ- ρων Πίστης, Ἐλπίδος καὶ Ἀγάπης.
6 Δευτ.	Ἡ ἀνάμνησις τοῦ θαύματος Μιχαὴλ τοῦ ἀρ- χιστρατήγου.	18 Σάβ.	Εὐμενίου τοῦ θαυματουργοῦ ἐπισκόπου Γορτύνης.
7 Τρίτ.	Προεόρτια τῆς γενν. τῆς Θεοτόκου καὶ Σώζοντος μάρτυρος.	19 Κυρ.	Τροφίμου, Σαββατίου καὶ Δορυμέδονος τῶν μαρτύρων.
8 Τετ.	Τὸ γενέθλιον τῆς Θεοτόκου. Ἀργία καὶ ἑθὺς κατάλυσις.	20 Δευτ.	Εὐσταθίου μεγαλομάρ. συμβίας καὶ τῶν 2 ἀδ- τοῦ υἱῶν.
9 Πέμ.	Ἰωακείμ καὶ Ἄννης καὶ Σιδηριανοῦ μάρτυρος.	21 Τρίτ.	Κοδράτου τοῦ Ἀποστόλου καὶ Ἰωανῆ τοῦ προ- φήτου.
10 Παρ.	Μητροδώρας, Μητροδώρας καὶ Νυμφοδώρας μαρτύρων.	22 Τετ.	Φωκῆ ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Σινώπης.
11 Σάβ.	Θεοδώρας τῆς δόξας. Ἀρχὴ τοῦ φθινοπώρου — ἰσημερία — εἰς τὰς 5 ὥρ. καὶ 30 λπ. π. μ.	23 Πέμ.	Ἡ σύλληψις τοῦ προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου.
12 Κυρ.	Αὐτονόμου ἱεραμ. καὶ ἀπόδοσις τῶν γενεθλίων τῆς Θεοτόκου.	24 Παρ.	Θέκλης τῆς πρωτομάρτυρος.
		25 Σάβ.	Εὐφροσύνης τῆς πρωτομάρτυρος.
		26 Κυρ.	Ἡ μετάστασις Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Ἀργία.
		27 Δευτ.	Καλλιστράτου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 49 μαρτύρων.
		28 Τρίτ.	Χαρίτωνος τοῦ ὁμολογητοῦ καὶ Βαροῦχ τοῦ προφήτου
		29 Τετ.	Κυριακοῦ τοῦ ἀναχωρητοῦ.
		30 Πέμ.	Γεργορίου ἐπισκόπου Μεγάλης Ἀρμενίας.

τοῦ Κολόμβου. Δυσχυρίζετο, παρά τὴν γνώμην τοῦ Πτολεμαίου, ὅτι τὴν Ἀφρικὴν ἠδύατό τις νὰ περιπλεύσῃ, καὶ εἰς τῶν κυριωτέρων τοῦ βίου αὐτοῦ σκοπὸς ἦτο ν' ἀποδείξῃ τοῦτο. Κατὰ προτροπὴν αὐτοῦ, ἀλλεπάλληλοι πλοίαρχοι προῦχώρησαν μέχρι τῆς παραλίας τῆς Γουϊνέας, καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, κατὰ τὸ 1463, αἱ ἐκδρομαὶ αὐταὶ ἐξηκολούθησαν, μέχρις οὐ ἐπὶ τέλους κατὰ τὸ 1487 ὁ Βαρθολομαῖος Διαζέφθασεν εἰς τὸ ἀκρωτήριον τῆς Καλῆς Ἐλπίδος, καὶ ἠτένισε μετὰ θριαμβικῶν ἐλπίδων πρὸς τὸν εὐρὺν Ἰνδικὸν Ὠκεανὸν, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ πλεύσῃ ἐπὶ τῶν εἰσέτι ἀγνώστων αὐτῶ ὑδάτων. Πρὶν ἢ ἡ μεγάλη αὕτη ἐπιχείρησις προβῇ περαιτέρω, νέα τις καθ' ὄλοκληρίαν λύσις τοῦ προβλήματος κατωρθώθη ὑπὸ τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου. Ἄντι νὰ περιορίσῃ οὗτος τὴν προσοχὴν αὐτοῦ εἰς παραλίαν τινα πολλὰ ὑπισχυομένην, ἡ ζῶν ἀυτοῦ φαντασία ἀνεζήτει τὰς πρὸς ἀλλήλας σχέσεις τῶν ἐκτάσεων ὀλοκλήρου τῆς γῆς. Ἡ ἰδέα, ὅτι ἡ γῆ εἶχε σχῆμα σφαίρας, οὐδόλως ἦτο δι' αὐτὸν πρωτότυπος. Ἡ δοξασία αὕτη ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους, καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα ἀποδεκτὴ παρὰ τοῦ Ἰπάρχου καὶ τοῦ Πτολεμαίου, καὶ μετὰ τῶν ἀρχαίων φιλοσόφων, ὁ Στράβων καὶ ὁ Σενέκας ὑπέδειξαν τὸ κατὰ θεωρίαν κατορθωτὸν δυτικῆς τινος διαβάσεως ἐκ τῆς Ἰσπανίας εἰς τὴν Ἰνδικήν. Αἱ θεωρίαι αὗται ἐπανελήφθησαν κατὰ μὲν τὴν 13ην ἑκατονταετηρίδα ὑπὸ τοῦ Ρογήρου Βάκωνος, κατὰ δὲ τὴν 15ην ὑπὸ τοῦ Πέτρου d' Ailly, οὗτινος τὸ μέγα σύγγραμμα «Imago Mundi» ἀπῆλαυε κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀναλόγου φήμης, ὡς περιγραφὴ τῶν φυσικῶν φαινομένων, ὅταν κέκτηται τὴν σημερινὸν ὁ «Κόσμος» τοῦ Οὐμβόλδου. Ὁ Κολόμβος ἐντελῶς ἐγίνωσκε τὰς θεωρίας ταύτας, καὶ τὸ σύγγραμμα τοῦ Πέτρου d' Ailly εἶχεν αἰωνίως ἀνά χεῖρας. Ἡ πρωτοτυπία αὐτοῦ συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ἐμπρά-

κτὼς ἐφῆρμονε τὰς θεωρητικὰς ταύτας ὑποδείξεις. Τὸ νὰ ὑποδεικνύη τις, ὅτι ἠδύνατο νὰ φθάσῃ εἰς τὴν Ἰνδικὴν πλέων πρὸς δυσμὰς· καὶ τὸ νὰ ὑπολογίξῃ τὸ μήκος τοῦ πλοῦ, τοῦ ἀπαιτουμένου πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου, καὶ ν' ἀποδεικνύη ὅτι τὸ τοιοῦτον ἦτο κατορθωτὸν διὰ τῶν τότε ἐν χρήσει πλοίων καὶ ἐργαλείων εἶναι δύο ὅλως διάφορα πράγματα. Προτιθέμενος νὰ λύσῃ τὸ πρόβλημα τοῦτο, ὁ Κολόμβος ἐξερεῖτο τῶν πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένων μέσων. Τὸ πρόβλημα ὑπερέβαινε τὰς ἐπισημονικὰς αὐτοῦ γνώσεις. Ἄλλ' ὅπως δῆποτε ἡ λύσις, ἢ ἔδωκεν εἰς τὸ πρόβλημα, ἦτο ἀρκούντως ὀριστικὴ ὅπως γεινή ἢ δοκιμὴ, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δοκιμῆς ἦτο ἡ ἀνακάλυψις τοῦ Νέου Κόσμου. Ἐρχόμεθα νῦν εἰς ἐν τῶν περιεργωτάτων ζητημάτων, τῶν σχετιζομένων πρὸς τὴν ἀνακάλυψιν τῆς Ἀμερικῆς· ἦτοι τὴν πλάνην τοῦ Κολόμβου, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς περὶ τοῦ μεγέθους τῆς γῆς ὑπολογισμοὺς αὐτοῦ.

Κατὰ τὴν 13ην ἑκατονταετηρίδα ὁ Μάρκος Πόλος περιέγραψε μίαν τῶν νήσων τοῦ Σιπάνζου, κειμένην πέραν τῆς Σινικῆς. Αὕτη δ' ἀναμφιβόλως ἦτο μία τῶν νήσων τῆς Ἰαπωνίας. Ἀφορῶν δὲ εἰς τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν τῆς Ἀσίας, γνωστὴν τότε μόνον ἐκ τῆς περιγραφῆς τοῦ Μάρκου Πόλου, ὁ Κολόμβος ὑπελόγισε τὴν μεταξύ Ἰσπανίας καὶ Ἰαπωνίας ἀπόστασιν ὡς τὴν αὐτὴν περίπου, ἣτις πράγματι ἀντιπροσωπεύει τὴν μεταξύ Ἰσπανίας καὶ τῶν δυτικῶν Ἰνδιῶν ἀπόστασιν. Τοῦτο δὲ ἦτο λάθος καθ' ὑπερβολὴν εὐτυχές. Ὅταν ἀναλογισθῶμεν ὀπότες δυσκολίας ὁ Κολόμβος εἶχε νὰ ὑπερβῇ, ὅπως εὐρὴ ἀνδρας καὶ πλοῖα διὰ τρίμηνον πλοῦν, εἰς μέρη ὅλως νέα καὶ ἀγνώστα, ὀφείλομεν ν' ἀναγνωρίσωμεν ὅτι οὐδεμίαν ἤθελεν εἶχει ἐλπίδα ἐπιτυχίας, εἰὰν προσέτεινε πλοῦν ἐνὸς ἢ δύο ἐτῶν ἐπὶ τῆς «θαλάσσης» τοῦ σκοπού, ἢ πρὶν ἢ φθάσῃ εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας. Καὶ πράγματι, ἡ μεγάλη ἐμπορικὴ

ἀξία τῆς πρὸς τοὺς ἡγεμόνας προτάσεως τοῦ Κολόμβου συνίστατο εἰς τοῦτο, ὅτι συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς νέας εἰς τὴν Ἰνδικὴν θαλασσίας ὁδοῦ, ὡς βραχυτέρας ἐκείνης, ἢ ἄλλοι προσεπάθουν ν' ἀνακαλύψωσι διὰ τοῦ περιπλοῦ τῆς Ἀφρικῆς. Καθ' ὅσον δὲ οἱ Πορτογάλλοι τυχοδιώκται ἐξηκολούθουν ἀποκαλύπτοντες νέας ἐκτάσεις παραλίας ἐπὶ τῆς δυτικῆς Ἀφρικῆς, πέραν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἰσημερινοῦ, κατὰ τοσοῦτον καθίστατο πρόδηλον, ὅτι ὁ διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης εἰς τὴν Ἰνδικὴν πλοῦς προέκειτο ν' ἀποβῇ μακρότατος, εἰὰν κατωρθωτό ποτε. Καθ' ἦν δ' ἐποχὴν τὰ πνεύματα τῶν ἀνθρώπων ἠσυχολοῦντο εἰς ταύτην τοῦ ζητήματος τὴν φάσιν, ἦλθεν εἰς τὸ μέσον ὁ Κολόμβος, κηρύττων τὸ εὐλογόφανές αὐτοῦ ἐπιχείρημα, ὅτι ταχύτερον ἠδύνατό τις νὰ φθάσῃ εἰς τὴν Ἰνδικὴν πλέων κατ' εὐθείαν διὰ τοῦ Ἀτλαντικοῦ. Αἱ τοῦ Κολόμβου προτάσεις δὲν ἐγένοντο ἐλευθερίως ἀποδεκταὶ ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Πορτογαλίας. Οἱ ἄρτοι αὐτοῦ ἐθεωρήθησαν παραλόγως ὑπέρογκοι, καὶ μετὰ πολλὰς περιστροφὰς ὁ βασιλεὺς ἀφρόνως προσεπάθησε ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἡ τιμιότης δὲν ἦτο ἡ ἀρίστη πολιτικὴ. Ἐλαβε τὰ σχέδια τοῦ Κολόμβου, καὶ ἀπέσειλε κρύφα πλοῖόν τι μετ' ἐμπορευμάτων εἰς τὰς νήσους τοῦ Πρασίμου ἀκρωτηρίου, ὅπως μετὰ ταῦτα ἐκτελέσῃ τοῦτο τὸ πείραμα τοῦ πρὸς δυσμὰς πλοῦ. Ἄλλ' οἱ πλοίαρχοι, ὑπ' οὐδεμιᾶς ἐμπνεόμενοι μεγάλης ἰδέας, ἀπόλεσαν τὸ θάρρος αὐτῶν ἐνώπιον τῆς ἀπείρου ἐκτάσεως τῶν ὑδάτων, καὶ αἰσχροῦς ἐπανέκαμψαν εἰς Λισβῶνα· τοῦ τεχνάσματος δὲ τούτου ἀνακαλυφθέντος, ὁ Κολόμβος, πλήρης ἀγανακτήσεως, ὑπέβαλε τὰς προτάσεις αὐτοῦ εἰς τοὺς ἡγεμόνας τῆς Ἰσπανίας. Τοῦτο ἐγένετο κατὰ τὸ 1484· μετὰ μακρὰς δὲ παρακλήσεις, ὁκτὼ ἐτῶν, καὶ τῆς κατακτήσεως τῆς Γρενάδος συντελεσθείσης, ἡ βασίλισσα Ἰσαβέλλα ἀπεφάσισε νὰ παράσχῃ τ' ἀναγκαῖα μέσα πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ τολμηροῦ πειράματος. Περιττὸν εἶναι ν' ἀφηγηθῶμεν

τὰς λεπτομερείας τοῦ ἀξιοθαυμάστου τούτου πλοῦ, τοῦ διαρκέσαντος ἀπὸ τῆς 3ης Αὐγούστου μέχρι τῆς 12ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1492, διότι πάντες νηπίοθεν γινώσκουσιν αὐτάς. Ἦτο πλοῦς εὐτυχῆς ἐπὶ ἡρέμου θαλάσσης, καὶ ἀπληλαγμένος ὄλων ἐκείνων τῶν κακουχιῶν, αἱ δὲ Δεμάγα καὶ ὁ Μαγγελάνος ἐδοκίμασαν μετὰ ταῦτα. Ἦτο πλοῦς αἴσιος, καθ' ὅν καὶ αὐταὶ αἱ ψευδεῖς προρρήσεις καὶ τὰ περὶ τοὺς ὑπολογισμοὺς λάθη συνετέλεσαν κατ' εὐτυχῆ τινα συγκυρίαν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν. Καὶ ὅμως, οὕτως ἰσχυρὸν εἶναι τὸ αἶσθημα τοῦ φόβου ἐν τοῖς στήθεσι τῶν ἀπαιδευτῶν ἀνθρώπων περὶ τοῦ ἀγνώστου, ὡς κατὰ τὰς δέκα ταύτας ἐβδομάδας εἰ ναῦται μικροῦ ἐδέησε νὰ στασιάζωσιν. Ὁ ἠρωϊσμός, δι' οὗ ὁ Κολόμβος ἐξετέλεσεν ἐπὶ τέλους τὸν σκοπὸν αὐτοῦ, ἦτο μέγας, ἀλλ' οὐχὶ μείζων τοῦ ἐκδηλωθέντος ὑπὸ πλείστων ἄλλων ἐρευνητῶν τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης.

Ἡ κατὰ τὸ 1492 ἐπιτυχῆς τοῦ Κολόμβου ἐκστρατεία οὕτω βίαια προὐκάλεσε πάθη μεταξὺ τῆς Ἰσπανίας καὶ τῆς Πορτογαλίας, ὡς κατὰ τὸ ἐπίον ἔτος ὁ Πάπας Ἀλέξανδρος Β' ἐπεχείρησε νὰ συνδιαλλάξῃ τὰ δύο ταῦτα καθολικώτατα καὶ ἰπποτικώτατα ἔθνη, διὰ τῆς συνοπτικῆς μεταξὺ τούτων διανομῆς ὄλων τῶν ἀνθέων τούτων τῆς γῆς μερῶν. Μετὰ ἔριδας κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον διπλωματικὰς, φαντασιώδης τις γραμμὴ ἐχαράχθη ἀπὸ τοῦ ἐνὸς πόλου εἰς τὸν ἕτερον, τριακοσίας καὶ ἐβδομήκοντα λεύγας πρὸς δυσμὰς τῶν Ἀζορῶν. Πᾶσαι αἱ πρὸς ἀνατολὰς τῆς γραμμῆς ταύτης ἀνακαλυπτόμεναι χῶραι ἐμελλον ν' ἀνήκωσιν εἰς τὸν βασιλέα τῆς Πορτογαλίας, πᾶσαι δ' αἱ πρὸς δυσμὰς νὰ ἦναι ἀδιαφιλονεικῆτον κτῆμα τοῦ Ἰσπανικοῦ γέμματος.

Κατὰ τὸ 1497, τέσσαρα ἔτη μετὰ τὴν δημολόγησιν τοῦ περιέργου τούτου διατάγματος, ὁ Βάσκοι δὲ Γάμα ἐξετέλεσε τὸν ἐπίπονον αὐτοῦ πλοῦν, τὸν διαρκέσαντα δε-

κατρείς μῆνας διὰ τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἐλπίδος, εἰς τὴν ἐν Ἰνδίαῖς Καλκούτην· καὶ τότε ἤρξατο μετὰ ζήλου ἢ μεταξὺ τῶν δύο καθολικωτάτων βασιλείων ἐμπορικὴ ἔμιλλα. Τοῦ Πάπα Ἀλεξάνδρου τὸ διάταγμα ἐπῆνεγκε πράγματι τὴν ἡσυχίαν ἐπὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἀντιθέτου τῆς σφαίρας μέρους τὸ πᾶν διεφιλωνεῖτο, καθ' ὅσον ἡ ὑποδειχθεῖσα δροθεσία οὐδόπως ἦτο ἐξηκριβωμένη. Αἱ νῆσοι Μολούκκι μεγάλην ἐκέκτηντο ἐμπορικὴν σπουδαιότητα, καὶ ὅπως ἀποδείξῃ ὅτι αἱ νῆσοι αὗται κυρίως ἀνήκον εἰς τὴν Ἰσπανίαν, καὶ οὐχὶ εἰς τὴν Πορτογαλίαν, ὁ περιδοξὸς Μαγγελάνος ἀνεχώρησε κατὰ τὸ 1519 διὰ τὸν περίξ τοῦ κόσμου δυτικὸν αὐτοῦ πλοῦν. Ἀκολουθήσας τὴν ὁδὸν, τὴν χαραχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Βεσπουκίου, ὁ Μαγγελάνος ἀνεζήτησε, κατὰ μῆκος τῆς παραλίας τῆς νοτίου Ἀμερικῆς, δυτικὴν τινα διόδον, καὶ ἐπὶ τέλους εἰσήλθεν εἰς τὸ προδοτικὸν στενὸν, τὸ φέρον τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Μία ἑκατονταετηρὶς ἔμελλεν εἰσέτι νὰ παρέλθῃ πρὶν ἢ ὁ Ὀλλανδοὺς Van Horn δώσῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ εἰς τὸ ἀκρωτήριο, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ ἄκρον τῆς ἡπείρου. Ἐπὶ πεντεκαίδεκα μῆνας ὁ Μαγγελάνος ἐπέμεινε, καὶ οἱ ναῦται αὐτοῦ εἶχον ἤδη σκισιάσει, ὅτε εἰσήλθεν εἰς τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανόν. Τρομερὸς ἦτο ὁ τετράμηνος ἀγὼν, ὁ ὁποῖος ἐπηκολούθησε. Τὸ τεράσιον τοῦ πλανήτου ἡμῶν μέγεθος ἤρξατο τέλος ν' ἀποκαλύπτηται· οὐδεὶς εἶχε ποτε φαντασθῆ οὕτως ἀπέραντον Ὠκεανόν, οἷος ἦτο ὁ Εἰρηνικός. Τὰ πλοῖα δὲν εἶχον τὰ διὰ τοιοῦτον πλοῦν ἀναγκαῖα ἐφόδια, καὶ πλὴν τῶν φόβων καὶ τῶν ἀμφιβολιῶν αὐτῶν, τὰ πληρώματα ταχέως ἤρξαντο βασανιζόμενα ὑπὸ τῆς πείνης. Ἐτρωγον τεμάχια δέρματος, καὶ κατεπράυνον τὴν φοβερὰν αὐτῶν δίψαν διὰ θαλασσίου ὕδατος. Ἐντονοι καὶ φοβεραὶ ἦσαν αἱ ἀραι αὐτῶν κατὰ τοῦ μανιῶδους πλοῦ ἀρχου, τοῦ τολμηροῦ αἰρετικοῦ, ὅστις, παρὰ τὰ δόγματα τῆς ἐκκλησίας, δι' ἰσχυρίζετο ὅτι

ἡ γῆ ἦτο στρογγύλη, καὶ ὅστις ᾤδηγει νῦν αὐτοὺς εἰς τὴν ἀτελεύτητον θάλασσαν, τὴν ἐκτεινομένην εἰς τὴν ἀτέρονα τοῦ παντὸς ἄβυσσον· τὴν θάλασσαν, ἣτις οὐδεμίαν εἶχε φιλόξενον παραλίαν, καὶ ἐκ τῆς ὁποίας οὐδεμία ὑπῆρχεν ἐλπίς ὅτι ἤθελόν ποτε ἐπανέλθει. Ἀλλὰ μεθ' ὄλην τὴν πείναν, τὰς ἀμυχανίας καὶ τὰς σάσεις, ὁ ἀδάμαστος ἥρως διετέλει ἀδιάσειστος εἰς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ. Ἡ ἀπέραντος τοῦ Ὠκεανοῦ ἔκτασις ἦτο ἀνεξήγητος καὶ δι' αὐτὸν τοῦτον, ὅστις, ὡς πάντες οἱ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης γεωγράφοι, μικρὰν εἶχεν ἰδέαν τοῦ μεγέθους τῆς ἡμετέρας σφαίρας. Ἡ ἀμφιβολία, περὶ τοῦ ἐὰν ἡ γῆ ἠδύνατο νὰ μὴ ἦναι ἐπίπεδος, διηγείρετο ἐνίοτε· ἀλλὰ κατὰ τοῦ τοιοῦτου σκεπτικισμοῦ ἀπαρηγορεῖτο ἀναλογιζόμενος ὅτι, κατὰ τὰς σεληνιακὰς ἐκλείψεις, ἡ τῆς γῆς σκιά εἶναι στρογγύλη, καὶ οἷα εἶναι ἡ σκιά, τοιαύτη εἶναι καὶ ἡ οὐσία. Καὶ αὐτὸ τὸ βάθος τοῦ ἀπελισμοῦ αὐτῶν ἀναμφιβόλως ἐβόηθει αὐτοῦς, διότι, ἐνῶ ἀφ' ἐνὸς πᾶσα ἐπὶ τὰ πρόσω πρόοδος ἐφαίνετο ὀλεθρία, πᾶσα ὑποχώρησις ἐφαίνετο οὐχ ἦττον κατασφραπτική. Ἐπὶ τοσοῦτον εἶχον ἀπομακρυνθῆ ἐκ τοῦ τότε γνωστοῦ κόσμου! Τέλος πάντων μετ' ἀπιστεύτους ταλαιπωρίας, ἀφίκοντο εἰς τὰς νήσους Σαβρόνας, καὶ συνήντησαν ναυτιλλομένους προερχομένους ἐκ Σουμάτρας. Κατὰ τὴν ὥραν τῆς νίκης ὁ ἡρωϊκὸς κατακτητὴς ἀπώλετο, φανευθεὶς ἐν ἀψιμαχίᾳ πρὸς ἀσημάντους τινὰς βαρβάρους. Ἀλλ' ὁ ὑπασπιστὴς αὐτοῦ Ἐλεάνος κατέλαβε τὰς Μολούκκας ἐπ' ὀνόματι τοῦ Καρόλου Ε', καὶ διευθυνθεὶς νοτιοδυτικῶς πρὸς τὸ ἀκρωτήριο τῆς Καλῆς Ἐλπίδος, ἐφθασεν ἐπὶ τέλους εἰς λιμένα τινὰ τῆς Ἰσπανίας, κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1522. Ἐκ τῶν πέντε πλοίων, τὰ ὁποῖα πρὸ τριῶν ἐτῶν εἶχον ἀποδυθῆ εἰς τὸν ἀπαράμιλλον τοῦτον πλοῦν, ἐν μόνον ἔμεινεν ἀκέραιον, ὅπως γνωστοποιήσῃ τὰ λαμπρὰ κατορθώματα τοῦ πρώτου τῆς γῆς περιήλου. Ὁ πλοῦς δὲ οὗτος τοῦ Μαγγελάνου κατέγησε προφανεῶς

ὅτι οἱ τοῦ Κολόμβου ὑπολογισμοὶ ἦσαν ἐσφαλμένοι, καὶ ὅτι ἡ τῆς Ἀμερικῆς ἡπείρος ἦτο ἄλλο τι, ἢ μερὶς τῶν Ἰνδιῶν, κειμένη πέραν τοῦ Γάγγου.

Ἐδράδυναν ὁμως οἱ γεωγράφοι νὰ ἐκμάθωσι τὰς παλαιὰς αὐτῶν ἰδέας, καὶ πολλὸς παρῆλθε χρόνος πρὶν ἢ ἐκλίπῃ ἡ πεποιθήσις ὅτι σχέσις τις ὑπῆρχε μεταξὺ Ἀμερικῆς καὶ Ἀσίας. Χάρται ἐκπονηθέντες περὶ τὰ τέλη τῆς δεκάτης ἔκτης ἑκατονταετηρίδος μέγαν ἀφιερῶσι χῶρον εἰς τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανόν, ἀλλ' ἐλαχίστην δεικνύουσι γνῶσιν τοῦ σχηματισμοῦ τῆς βορείου Ἀμερικῆς. Μόλις κατὰ τὸ 1725 ὁ Βέχριν ἀνεκάλυψε τὸ φέρον τὸ ὄνομα αὐτοῦ σενόν· καὶ μόλις κατὰ τὸ 1778, ἔτος τῆς κατασκηνώσεως τοῦ Οὐασιγκτῶνος ἐν τῇ Valley Forge, ὁ πλοίαρχος Κούκ, ὁ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Μαγγελάνου μέγιστος τῶν θαλασσοπόρων, ἠρεύνησε τὴν δυτικὴν τῆς Ἀμερικῆς παραλίαν, πρὸς βορρᾶν τοῦ ποταμοῦ Κολομβία. Αἱ θαλασσοπορίαι τοῦ Κούκ δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς περατοῦσαι τὴν ἐποχὴν τῶν θαλασσιῶν ἀνακαλύψεων, αἵτινες ἤρξαντο ἐπὶ τοῦ πρίγκηπος Ἐρρίκου τῆς Πορτογαλλίας· τὴν ἐποχὴν τῶν μεγάλων ἀνακαλύψεων, καθ' ἣν νέοι κόσμοι ἀνέμενον τοὺς ἐρευνητὰς, καὶ ἀτελεύτητοι τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ἐκτάσεις ἐγίνοντο διὰ μιᾶς προσιταὶ εἰς τοὺς ἀποίκους. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς σφαίρας ἡμῶν εἶναι νῦν τόσον γνωστὴ, ὥστε οὐδὲν ὑπολείπεται πλέον τὸ μυστηριώδες, καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἡμιβαρβάρων αὐτῆς μερῶν ἰδιοποιήθησαν, εἰ καὶ οὐχὶ ἀκριβῶς καθ' ὃν τρόπον διέταξεν ὁ Ἀλέξανδρος ΣΤ'. Ὅσον δὲ ἀξιοθαύματος καὶ ἀν ἦναι ἡ ἐπιμονή, καὶ τὰ πολύτιμα κατορθώματα τῶν θαλασσοπόρων τοῦ ἀρκτικού πόλου, καὶ τῶν ἐν Ἀφρικῇ περιηγητῶν, οὐδέποτε πλέον θέλομεν ἰδεῖ ἐφάμιλλον πρὸς τὰ θαύματα τῆς ἡρωϊκῆς καὶ φιλοκινδύνου ἐκείνης ἐποχῆς, τῆς ὁποίας ἡ ἀνακάλυψις τῆς Ἀμερικῆς ἦτο τὸ λαμπρότατον κατόρθωμα.

Ο ΕΝΑΣΤΡΟΣ ΟΥΡΑΝΟΣ

Ὁ ὑποτιθέμενος μέγας κεντρικὸς Ἥλιος.

Ἐψόμενοι κατὰ διάνοιαν ἐπὶ τῶν υπερῶν τῆς κτίσεως, καὶ ἐξετάζοντες τελειότερον τὸ σύστημα τοῦ παντὸς διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς ἐπιστήμης, καθορώμεν ὅτι ὁ ἡμέτερος ἥλιος, ἀνεπαρκῆς ὄλως πρὸς φωτισμὸν τοῦ ἀχανοῦς κενοῦ, μόλις ἐπιχέει φωτεινὸν τι διάγραμμα ἐπὶ τοῦ ζοφεροῦ χάους, ἐνθα πλήθουσιν ἄπειροι ἀστέρες, εἰς ἀλληλενδέτους νόμους ὑπείκοντες.

Καὶ ἡ μὲν ὄρασις, ὑποβοηθουμένη διὰ τῶν ἀρκούντως τελειοποιηθέντων ὀργάνων τῆς ἐπιστήμης, διαπερᾶ ἀρκετὸν μέρος τῆς σωρείας ταύτης τῶν ἀπειραρίθμων φαινῶν σωμάτων, ἅτινα περικλείουσιν ἐν ἑαυτοῖς καὶ τὸ ἡμέτερον ἀσήμαντον, ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ, πλανητικὸν σύστημα· ὁ δὲ εἰς τὴν ἐντελῆ θεωρίαν τῶν οὐρανίων σωμάτων, διὰ τοῦ φωτὸς τῆς ἐπιστήμης, ἐξοικειωθεὶς νοῦς, ἐπόμενος τοῖς νόμοις τῆς βαρύτητος, ἀπεταί καὶ τῶν ἐλαχίστων, καὶ αὐτῶν τῶν πλέον ἀπομακρυσμένων λευκωμάτων ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῶν οὐρανῶν, ὧν καὶ ἡ ἀπλῆ ὑποθετικὴ παράστασις γέλωτα ἴσως ἤθελε παράξει τοῖς ἀπλουτέροις, ὡς ἐξημμένης δῆθεν τινος φαντασίας τραγέλαφον ἀποκύημα. Καὶ ὅμως καὶ αὐτὴ ἡ Γραφὴ βεβαιοῖ ἡμῖν τοῦτο, διότι ὁ εὐσεβὴς Πατριάρχης Ἰωβ, βλέπων τὴν ποικιλίαν τῶν οὐρανίων σωμάτων, ἀνέκραξεν: «Ἰδοὺ ταῦτά εἰσιν ἔργα τῶν δακτύλων Του! καὶ ὅμως πόσα εἰσέτι κρύπτονται ἀφ' ἡμῶν, καὶ πόσον ἐλάχιστον πρᾶγμα ἀκούομεν περὶ Αὐτοῦ!»

Ἀλλ' οἱ ἐπιλήσμονες καὶ ἀπειθεῖς τῇ ἐπιστήμῃ οὗτοι ὑλικοί λησμονοῦσιν ὅτι ὁ Θεὸς μετέδωκεν εἰς τὸν ἄνθρωπον μέρος τῆς Αὐτοῦ σοφίας, καὶ ὅτι ὑπ' αὐτῆς ἔλλαμπόμενος καὶ καθοδηγούμενος ὁ θνητὸς ἄνθρωπος, ἢ μᾶλλον ὁ ἀνθρώπινος νοῦς, παρατηρεῖ, ἐξετάζει καὶ ὑπολογίζει, ἔχων δὲ ὁδηγὸν τὴν

ἐξ ἀναλογίας ἐπαγωγῆν, ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης σοφίας, καὶ πορίζεται νόμους μὲν ἐπὶ τῶν ὁρατῶν, εἰκασίας δὲ λογικωτάτας καὶ πιθανότητας ἐπὶ τῶν ἀοράτων.

Οὕτω λοιπὸν, ἄνευ προλήψεων, ἀλλ' ἐπιστημονικῶς διανοούμενοι, συμπεραίνομεν ὅτι ὅλοι οἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ὁρατοὶ ἡμῖν ἀστέρες, καθὼς καὶ οἱ μὴ δρώμενοι διὰ τὴν τεραστίαν αὐτῶν ἀφ' ἡμῶν ἀπόστασιν, καθὸ δμοφύεις σχεδὸν καὶ εἰς τοὺς αὐτοὺς παγκοσμίους νόμους ὑπέκινοντες, πρέπει ν' ἀποτελώσιν ἅπαντες ὁμοῦ μεγίστης καὶ πελωρίου διαστάσεως κύκλον ἢ πλανητικὸν σύστημα, κέντρον ἔχον ὑποτιθέμενόν τινα μέγιστον ἥλιον, ἀπειράκις μεγαλείτερον τοῦ ἡμετέρου, περὶ τὸν ὅποιον περιστρέφονται ἐν πλείστη ὅσῃ ἀρμονίᾳ καὶ τάξει, ἐπενεργοῦντες ἰδίως ὁ εἰς ἐπὶ τοῦ ἄλλου καὶ ἀλλήλους ἀνθελκόντες, κατὰ τὴν θεωρίαν τῆς παγκοσμίου ἑλξεως καὶ ὄσεως.

Ὁ περίφημος Ἀγγλος καθηγητῆς Μάεδλερ εἰκάζει ὅτι αἱ Πλειάδες εἰσὶν ὁ κεντρικὸς ἀστερισμὸς τοῦ ἡμετέρου πλανητικοῦ συστήματος, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Γαλαξίου καὶ ἁπάντων τῶν φαεινῶν σωμάτων, μέχρις αὐτῶν τῶν ἀπωτάτων ἀστέρων, τῶν ἀποτελούντων τὰς ἀμυδράς ἐκεῖνας ομάδας, τὰς ὁποίας ἀποκαλοῦμεν λευκώματα ἢ γαλακτώματα· ἐπὶ δὲ τοῦ κεντρικοῦ τούτου ἀστερισμοῦ βασιζόμενος, θεωρεῖ κέντρον βαρύτητος τὸν μέγαν ἀστὲρα τῆς Ἀλκυόνης, κατέχοντα ὡς ἔγγιστα τὴν θέσιν ταύτην, καὶ ὡς ἐκ ταύτου ἐπιδεκτικὸν τοῦ ὀνόματος *Κεντρικὸς Ἥλιος*.

Βάσιν λαβὼν ὁ Μάεδλερ τὰς παραλλάξεις ἰδίως τοῦ ἀστερισμοῦ Κύκνου, ἐξετίμησε κατὰ προσέγγισιν τὴν ἀπόστασιν τοῦ κεντρικοῦ τούτου σώματος ἀπὸ τοῦ ἡμετέρου πλανητικοῦ ἢ ἠλιακοῦ συστήματος, καὶ συνάγει ἐξ ἐπαγωγῆς ὅτι ἡ Ἀλκυόνη ἀπέχει ἀφ' ἡμῶν 34 ἑκατομμύρια φορὰς ὅσον ἢ Γῆ ἀπέχει τοῦ Ἥλιου· ὅτι τὸ φῶς τοῦ κεντρικοῦ τού-

του ἡλίου δαπανᾷ ὑπὲρ τοὺς πέντε αἰῶνας μέχρις ὅτου ἀφίχθῃ πρὸς ἡμᾶς· ὅτι ὁ ὄγκος τοῦ κεντρικοῦ ἠλιακοῦ συστήματος ἰσοδυναμεῖ πρὸς 447 ἑκατομμυριακῶς τὸν ὄγκον τοῦ ἡμετέρου ἠλιακοῦ συστήματος, καὶ ὅτι ὁ κεντρικὸς ἥλιος δαπανᾷ περίπου 18 ἑκατομμύρια ἐνιαυτῶν, ὅπως διατρέξῃ τὴν ἀπέραντον αὐτοῦ τροχίαν, καὶ τοι ἔχων ταχύτητα ὀκτὼ γεωγραφικῶν μιλίων κατὰ πᾶν δευτερόλεπτον.

Ἐν γένει δὲ συμπεραίνει ὁ Μάεδλερ, σχετικῶς ὡς πρὸς τὸ σύστημα τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων, καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν ἀπωτάτων λευκωμάτων, τὰ ἑξῆς: Ὅτι τὸ κέντρον τοῦ γερνώματος ἐμφαίνεται διὰ πολυάστρου τινὸς ομάδος, περιεχοῦσης μέγαν ἀριθμὸν οὐρανίων σωμάτων, καὶ ὅτι ἡ ὁμάς αὕτη εἶναι ὁ ἀστερισμὸς ὁ καλούμενος *Πλειάδες*· ὅτι κύκλω τοῦ κέντρου τούτου ὑπάρχει ζώνη τις, ἐνδεστέρα τῶν Πλειάδων κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀστέρων· ὅτι περίξ τῆς ζώνης ταύτης ἐκτείνεται εὐρεῖα, πολυάστρος καὶ κυκλικὴ στρωμνὴ· ὅτι ἡ στρωμνὴ αὕτη περιβάλλεται ὑπὸ ἐτέρας ζώνης ἑλασσόν πολυάστρου· ὅτι καὶ ἡ ζώνη αὕτη περικυκλοῦται ὑπὸ ἀστερόεντος χώρου, ὑφισταμένου, ὡς φαίνεται, παρμοσίας ἀλλοιώσεως· ὅτι τὰ δύο ἀπώτατα δακτύλια, τὰ ἀποτελοῦντα τὰ ἑπακκα τοῦ Γαλαξίου, καὶ τὰ ὁποῖα ὡς ἐκ τοῦ ἀπέριου τῆς ἀποστάσεως συγχέονται ἀλλήλοις, κατὰ τὴν ἡμετέραν ὄρασιν, εἰσὶ τὰ περιορίζοντα τὸ σύμπαν τοῦ συστήματος τοῦ κεντρικοῦ ἡλίου.

Τὸ ἡμέτερον λοιπὸν πλανητικὸν σύστημα κατέχει θέσιν πλησίον τοῦ κέντρου ἐκτεταμένου στρώματος ἢ ἀθροίσματος ἀστέρων, ὀνομαζομένου Γαλαξίου, καὶ περιφέρεται περίξ τῆς Ἀλκυόνης· ὑπελογίσθη δὲ ὅτι διὰ μίαν μόνην περιφορὰν ἀπαιτοῦνται ἀκριβῶς 18,200,000 ἔτη, καὶ τοι ἡ ταχύτης τῆς περιστροφῆς εἶναι ἐκπληκτικὴ, 400,000 μίλια κατὰ πᾶσαν ἡμέραν! Ἐπίσης ὁ ὄγκος, εἴτε τὸ μέγεθος τοῦ κεντρικοῦ τούτου ἡλίου, πέ-

ριξ τοῦ ὅποιου τόσαι μυριάδες διαφόρου μεγέθους ἠλίων περιφέρονται, εἶναι 447,400,000 φορὰς τόσον, ὅσον ὁ ἡμέτερος ἥλιος! Ὑπάρχουσι δὲ, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ἀστέρες τόσον ἐκπληκτικοῦ μεγέθους, ὥστε ἂν τις ἐξ αὐτῶν ἐτίθετο ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει ὁ ἡμέτερος ἥλιος, οὐ μόνον ἤθελε πληρώσει ὀλόκληρον τὸν ὑπὸ τοῦ πλανητικοῦ ἡμῶν συστήματος κατεχόμενον χώρον, ὀλόκληρον δηλαδή τὴν τροχίαν τοῦ τελευταίου γνωστοῦ ἡμῖν πλανήτου, τοῦ Ποσειδῶνος, ἀλλὰ καὶ εἴτε περαιτέρω ἤθελεν ἐκτανθῆ.

Τοιαῦταί τινες εἰσὶν αἱ δοξασαί τοῦ ἀστρονόμου Μάεδλερ, καὶ αἱ πλείσται ἐξ αὐτῶν βασιζονται ἐπὶ λογικωτάτων ἐνδείξεων, δυναμένων πείσαι καὶ αὐτοὺς τοὺς δυσπιστοτέρους. Συνάγεται δὲ ἐκ τῶν ὑπολογισμῶν τούτων, καθὼς καὶ ἐκ τῶν περὶ βαρύτητος νόμων τοῦ Νεύτωνος καὶ τῶν περὶ τοῦ αὐτομάτου τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων θεωριῶν τοῦ Ἐρσχέλλου, ὅτι τὸ σύμπαν κινεῖται ἀφεύκτως περίξ παντοδυναμίου τινὸς κέντρου, ἀπωτάτου καὶ ἀοράτου ἡμῖν, ἔνθεν πᾶσα ζωὴ, πᾶσα κίνησις, πᾶς φυσικὸς νόμος ἀπορρέει.

Πλὴν καὶ αὐθις ὑποπίπτομεν εἰς ἐγωιστικὴν ὑπερβολὴν, ὑποθέτοντες κέντρον τοῦ σύμπαντος, ἐνθ' εἴτε ἡ Ἀλκυόνη, εἴτε ἄλλος μέγας φωστὴρ ἀγνωστοῦ τινὸς ἀστερισμοῦ ἤθελεν ὑποθεθῆ ὡς κεντρικὸς ἥλιος, πρέπει νὰ φανταζώμεθα αὐτὸν οὐχὶ κέντρον τοῦ σύμπαντος, ἀλλὰ χιλιάδων τινῶν ἑκατομμυρίων ἀστέρων, περιστρεφομένων περὶ αὐτὸν ἐν μεμονωμένῃ χορείᾳ ἢ συμπλέγματι, καὶ ὅτι τοιαῦτα τεράστια καὶ κολοσσιαία συμπλέγματα, ὡς τὸ τῆς Ἀλκυόνης ἢ τοῦ κεντρικοῦ ἡλίου, πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν εἰς τὸ χάος ἄπειρα, κοσμούμενα διὰ κεντρικῶν ἠλίων καταπληκτικῆς διαστάσεως καὶ τεραστίου ὄγκου, ὑπερτεροῦντος ἀπειράκις τὸν τῆς Ἀλκυόνης, ἢ μᾶλλον διὰ γιγαντείων φωστῆρων, ὡς διὰ ζωογόνων πυρήνων καθορκιζόντων καὶ συντηρούντων τὸ σύμπαν.

Τίς οἶδε δὲ ἂν καὶ αὐτὸ ὀλόκληρον τὸ σύμπλεγμα τοῦ θαυμασιωτάτου δι' ἡμᾶς καὶ ἀκατανοήτου κεντρικοῦ ἡλίου ἢ τῆς Ἀλκυόνης, ἐν ᾧ, ὡς παρατηρήσαμεν, μυριάδες περικλείονται ἠλίων, πλανητῶν καὶ δορυφόρων, δὲν περιστρέφεται πιθανῶς περὶ ἄλλο τοιοῦτο σύμπλεγμα πολλαπλασίας διαστάσεως, καὶ ἐκεῖνο περὶ ἄλλο, καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς ἐπ' ἄπειρον;

Εἴθε ὁ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιήσας Θεὸς κατευθύνει τὸν πεπερασμένον νοῦν ἡμῶν εἰς ἐπίγνωσιν ἰσχυρῶν μέσων, δι' ὧν νὰ κατίδωμεν ἐν τοῖς ἀοράτοις, κρίνοντες ἐκ τῶν ὁρατῶν, ἢ μᾶλλον εἴθε, γενόμενοι ὄντως θεοὶ καὶ υἱοὶ Ἰγύστου, κατὰ τὰς Γραφάς, καὶ καθαγνισθέντες καὶ πνευματισθέντες ἐν τῇ ὑπεργείῳ ἡμῶν ζωῇ, ἄξιοι γενώμεθα ὅπως ἴδωμεν ἀποκαλυπτόμενα ἡμῖν τὰ *ἀθηλα* καὶ τὰ *κρύφια* ἐκεῖνα τῆς παντοδυναμίου Αὐτοῦ σοφίας, ἅτινα ἤδη ἀπέκρυψεν ἀφ' ἡμῶν, περιορίσας τὰς ἀτελεῖς ἡμῶν γνώσεις εἰς ὅσα δύναται φέρειν ὁ πεπερασμένος καὶ μικρὸς ἡμῶν νοῦς!

Ῥ.

Ἡ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

Πρό τινος ἐνεκαινίσθη ἐν τῷ ἐν Λονδίῳ μουσεῖῳ Κένσινγκτον ἡ ἐκθεσις διαφόρων μηχανημάτων, ἐπινοηθέντων πρὸς ἐλάττωσιν τοῦ πνιγηροῦ καπνοῦ, δι' οὗ εἶναι πεπληρωμένη ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς μεγίστης τοῦ κόσμου πρωτεύουστος, καὶ ἄλλων μεγάλων τῆς Ἀγγλίας πόλεων. Οἱ σκαπανεῖς τῆς βελτιώσεως ταύτης διατρέφουσι τὴν ἐλπίδα ὅτι, εἴαν κατορθωθῇ ἐπαισθητῆ τις ἐλάττωσις τοῦ καπνοῦ, καὶ ἡ τρομερὰ καὶ περιδότητος ὀμίχλη, ἢ ἀπηνῶς μαστίζουσα τοὺς ἀδυνάτους ἔχοντας πνεύμονας κατοίκους, σπουδαίως θέλει μειωθῆ. Κατὰ τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαινίων τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐκθέσεως, ὁ δήμαρχος τοῦ Λονδίνου, καίτοι διὰ ζοφερῶν

ὧν οἱ καλλίτεροι μικρὰν ὄλως ἔχουσιν ἀξίαν».

Οἱ λόγοι αὗτοι τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ μοι ἐπαναφέρουσιν εἰς τὴν μνήμην ἐν τῶν λυπηροτέρων συμβάντων τῆς ἱατρικῆς μου πείρας.

Πρὸ δεκαπενταετίας ἐγνώρισα νεάνιδα, θυγατέρα πλουσίου ἐμπόρου, ἣτις ἐκ παιδικῆς ἡλικίας εἶχεν, ὡς λέγουσιν, ἀδύνατον τὸ γῆθος· λυπηρὰ δὲ προηγούμενα ὑπῆρχον πρὸς τοῦτους ὡς πρὸς τὴν υγείαν εἰς τοὺς ἀνιόντας συγγενεῖς αὐτῆς. Τῇ ἐμῇ συμβουλῇ, ἐξήγαγον αὐτὴν τοῦ περθενογωγείου, ἐνθα ἦτο οἰκότροφος, ἕνεκα συχνῆς βρογχίτιδος, ἐξ ἧς ὑπέφερε καὶ διὰ τὸ ἐλάχιστον κρουολόγημα. Νομίζω ὅτι τὴν βλέπω ἀκόμη ἐπανερχομένην εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν, ἐν ὅλῃ τῇ ἀκμῇ τῆς νεότητος καὶ τοῦ κάλλους, μὲ ὄλα τὰ θέλητρα τῆς δεκαεξαετοῦς ἡλικίας, εὐδαίμονα ἐν τῇ ζωῇ, καὶ ὑπὸ πάντων θαυμαζομένην. Ἐπειδὴ ἤθελον νὰ τὴν ὑπανδρεύσωσιν, ἔφερον αὐτὴν εἰς τὰς συναναστροφάς, μετ' οὐ πολὺ δὲ ἤγε καθ' ὄλα τὸν θανατηφόρον ἐκεῖνον βίον, ὃν περιέγραψεν ἀνωτέρω ὁ σοφὸς μου συναδέλφος. Μετὰ τρεῖς μῆνας τοιοῦτου βίου ἡ ταλίπυρος κόρη ἐξαντληθεῖσα ἀπέκαμε· συμπτώματα δ' ἄμα ἐπίφοβα παρουσιασθέντα εἰδοποίησαν τοὺς γονεῖς περὶ τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου. Ἐπειδὴ ἡ ἐποχὴ τῶν λουτρῶν εἶχε λήξει, ἔφερον αὐτὴν εἰς θαλάσσια λουτρά, διὰ δὲ τῆς θεραπείας τούτης καὶ τοῦ ἡσυχίου βίου ἀνέκτησε τὴν υγείαν τῆς. Ἀλλὰ τὸν ἀκόλουθον χειμῶνα ἤρξαντο ὀδηγοῦντες αὐτὴν πάλιν δις τῆς ἐβδομάδος εἰς τὰς πρὸς γάμον ἐκθέσεις ἐκεῖνας, ὃ δὲ φόβος μὴ γερηθῇ τὰς τοιαύτας διασκεδάσεις τὴν ἔκαμνε νὰ παρασιωπᾷ τοὺς πόνους, οὓς ἠσθάνετο, σημεῖα τῆς ἀρχομένης σοβαρᾶς παθῆσεως. Μετὰ τινὰς ἡμέρας, ἐξ ἀφορμῆς μικροῦ κρουολογήματος, ἤρχισεν νὰ βῆχῃ, καὶ περὶ τὰ τέλη τοῦ χειμῶνος φθίσις καλπάζουσα ἐθανάτωσεν αὐτὴν.

Περίεργοι προλήψεις.— Ὑπάρχει ἐν Ἀμερικῇ, τῇ πατρίδι ταύτῃ τῶν παροδοξωτέρων αἱρέσεων, τάξις ἀνθρώπων, πιστευόντων ἐν πεποιθήσει εἰς τὴν ὑπαρξίν ἀοράτων ὄντων, μεθ' ὧν δύνανται νὰ συγκοινωνῶσιν ἐλευθέρως καὶ νὰ συνδιαλέγωνται· διὸ καλοῦνται ἀγαθοὶ τῶν ἀοράτων. Εἰς τὴν πλάνην ταύτην βλέπομεν ἐνίοτε ὑποπίπτοντας ἀνθρώπους ἐκ τῶν πεπαιδευμένων, ὡς ἐκ τῶν ἐξῆς γίνεται δῆλον:

Ἡ περίφημος δεσποινὶς Ἐσθῆρ Στάνοπ ἐπίστευε σταθερῶς ὅτι τὰ στοιχεῖα τοῦ παντὸς γέμουσι πνευμάτων, ἐπιτηρούντων καὶ ὀδηγούντων τὰ διαθήματα καὶ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων. Τὴν περιστοιχοῦσαν ἡμᾶς ἀτμόσφαιραν καὶ τὴν γῆν, ἐφ' ἧς βαίνομεν, ἐθεώρει γεμούσας λεπτῶν καὶ ἀερίων ὄντων, ὑπὸ τῶν ὁποίων ὑπερασπίζονται οἱ ἀγαθοὶ καὶ σοφοὶ, καὶ ἀνταμείβονται διὰ τὸ μελίχιον καὶ τὴν φρόνησιν τῆς τε διαγωγῆς καὶ τῶν πράξεων αὐτῶν, παιδεύονται δὲ καὶ πρᾶξι βλέπονται οἱ πονηροὶ καὶ ἀπαιδέυτοι, καταδικαζόμενοι εἰς καμπληθῆ πάθη καὶ δυστυχήματα. «Ποτὲ δὲν κινῶ τὸν πόδα, ἔλεγεν ἐνίοτε ἡ δεσποινὶς Ἐσθῆρ, χωρὶς νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν παρέμβασιν καὶ ἐπιτήρησιν τῶν φυλάκων τούτων ἀγγέλων, καὶ ποτὲ δὲν βλέπω ἀπερίσκεπτόν τινα κρούοντα τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ κατὰ ἐπιστυλίου, χωρὶς νὰ φαντασθῶ ὅτι συνέτριψέ τινα λεπτὰ μέλη τοῦ λεπτοῦ αὐτῶν σώματος. Καθὼς δὲ πολύτιμόν τι ὑέλιγον σκευὸς τίθεται κυρίως εἰς θέσιν, εἰς ἣν δὲν ὑπάρχει κίνδυνος τοῦ ν' ἀνατραπῇ εὐκόλως, οὕτω καὶ τὰ πνεύματα

ταῦτα κυρίως ἀναπαύονται εἰς θέσεις, ὅπου αἱ κινήσεις ἡμῶν δὲν φθάνουσιν ὅπως τὰ βλάψωσι. Καὶ καθὼς ὁ πτύων ἐν θαλάμῳ προσέχει ὅπως μὴ πτύσῃ ἐπὶ τῶν ἐπίπλων, οὕτω χρεωστοῦμεν ἵνα προσέχωμεν μὴ αἱ χειρονομίαι καὶ περιστροφῆς ἡμῶν προσβάλλωσι τ' ἀέρατα ταῦτα ὄντα, ἅτινα πρέπει νὰ προἰδράζωμεν, ἵνα παραμερίζωσιν.

Ἡ τριακονταετής καὶ ὠραία κυρία Α..., εἰ καὶ ἔγγαμος, ἐσχιστάθη τυχαίως μετὰ τινος νέου ὑπαλλήλου, ὃν ὑπερηγάπησεν.

Ἀλλὰ, μὴ δυναμένη νὰ ἐξέρχεται κατὰ βούλησιν τῆς οἰκίας, ἔκρινε νὰ εἰσαγάγῃ ἐκ παντὸς τρόπου τὸν ἐραστὴν εἰς τὸν συζυγικὸν οἶκον, καὶ καταστήσῃ αὐτὸν οἰκιακὸν φίλον.

Τὸ πρᾶγμα ὅμως δὲν ἦτο εὐκατόρθωτον, ἐπειδὴ καὶ ὁ νέος ἐραστὴς δὲν ἀνῆκε ποσῶς εἰς τὴν ἀριστοκρατικὴν κοινωνίαν τοῦ οἰκοδεσπότου, ὅστις ἄλλως τε ἦν λίαν φιλύποτος καὶ ζηλότυπος.

Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ ἐξευρεθῇ στρατήγημα τι. Καὶ ἰδοὺ τί ἡ πονηρὰ καὶ ἄπιστος γυνὴ ἐμηχανεύθη, ὅπως ἀπατήσῃ τὸν ζηλότυπον αὐτῆς Ἀργον.

Πρωτὴν τινὰ ἡ κυρία Α... προσέρχεται κλιούσα πρὸς τὸν σύζυγόν της, καὶ ὀδυρομένη ἀποκαλύπτει αὐτῷ, ὅτι τῇ προτεραίᾳ ἐξερχομένη τοῦ θεάτρου, ἀπώλεσε τὸ πολύτιμον αὐτῆς βραχιόνιον, ἀξίας ἑπτὰ χιλιάδων φράγκων.

— Πῶς! λέγει ὁ ἀνὴρ, τὸ λαμπρὸν ἀδελμάντοκόλλητον καὶ σμαραγδωτὸν βραχιόνιον, τὸ ὁποῖον σοὶ ἔδωσα τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς σου, πρὸ δύο μηνῶν;

— Φεῦ! ναί, ἀποκρίνεται ἡ νέα γυνή, ὑποκρινομένη μεγίστην θλίψιν.

— Καὶ τὸ ἔχασες χθὲς τὸ ἐσπέρας; Ἀλλὰ μοι φαίνεται ὅτι δὲν ἐφόρεις αὐτό.

— Ὡ! οἱ ἄνδρες εἶναι πάντοτε οἱ αὐτοί. Ποτὲ δὲν βλέπουσι τὴν στολὴν τῶν γυναι-

κῶν τῶν... ἀλλὰ πάντοτε τὴν τῶν ἄλλων. Τί ποιητέον λοιπὸν τώρα;

— Καὶ τί θέλεις νὰ κάμωμεν; Τὸ ψέλλον βεβαίως ἐχάθη καὶ τὸ χειρότερον ὅτι δὲν ὑπάρχει πρὸς τὸ παρὸν οὐδεμία ἐλπίς ἀντικαταστάσεως. Οἱ Τοῦρκοι πληρώνουσι τόσον κακῶς τὰ χρεώγραφα τῶν.

— Δὲν ἀπαιτῶ νὰ μοι ἀγοράσῃς ἄλλο, ἀποκρίνεται προσβεβλημένη πῶς ἡ γυνή. Ἀλλ' ἄρά γε δὲν εἶναι δυνατόν... παραδειγματος χάριν... ν' ἀγγείλῃς διὰ τῶν ἐφημερίδων... καὶ τοιχοκολλημάτων... ὑποσχόμενος γενναίαν τινὰ ἀμοιβὴν εἰς ὃν τινα ἀποδώτῃ τὸ εὐρεθὲν κόσμημα πρὸς τὸν κύριόν σου;

— Σοὶ ὁμολογῶ ὅτι τοῦτο ἔσται μάταιος κόπος. Ἀλλὰ... ἀφοῦ τὸ θέλῃς, ἔστω...

Καὶ τῷ ὄντι, τῇ ἐπαύριον αἱ ἐφημερίδες καὶ αἱ ἀγγελίαι διέδιδον πανταχόσε τῆς πρωτεύουσας τὴν εἶδησιν τοῦ ἀπολεσθέντος κοσμήματος, καὶ τὴν ὀρισθεῖσα ἀμοιβήν.

Δώδεκα δὲ μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν ἀγγελιῶν ὥρας ὁ κ. Α... ἐδέχετο ἐπίσκεψιν νέου τινος, ὅστις ὠμολόγησεν ὅτι ἦτο ὁ εὐτυχὴς εὐρέτης τοῦ ἀπολεσθέντος κοσμήματος.

— Τὸ βραχιόνιον σου, ἀγαπητή! Τὸ βραχιόνιον σου εὐρέθη, τέλος πάντων. Ἴδου ὁ εὐρὼν αὐτὸ! ἀνακράζει περιχαρῆς ὁ ἀνὴρ.

Ἀλλ' αἴφνης ἡ κυρία ὠχρίσθη, ταραττεται... τρέμει... βλέπουσα τὸν εἰτερχόμενον ἐραστὴν της παρουσιάζοντα τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ ψέλλον, οὐχὶ καθ' ἑαυτὸ, ἀλλ' ἐντὸς πυξίδος, φερούσης τὰ οἰκόσημα καὶ τ' ἀρχικὰ γράμματα τοῦ οἰκοδεσπότου, ἧτοι εἶον ἐπεμψεν αὐτῷ τὸ κόσμημα προφυλακτικῶς ἡ κυρία τῇ προτεραίᾳ διὰ τῆς ὑπρηρέτιδος.

Ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνακαλυφθέντος τούτου δόλου ἦσαν τὰ δικαστήρια καὶ ἡ διάζευξις.

Μετά τὴν περί τὸ Ἄκτιον λαμπρὰν νίκην, ἐπανελθόντα εἰς Ρώμην τὸν Αὐγουστον, πάντες ἔσπευδον νὰ τὸν συγχαρῶσι. Μεταξὺ δὲ τοῦ πλήθους τούτου τεχνίτης προσέφερον αὐτῷ ψιττακόν, ὃν εἶχε διδάξει νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τὰς λέξεις ταύτας : «Χαῖρε, Καίσαρ, νικηφόρε Αὐτοκράτορ!» τοσοῦτω δ' ἐθέληθη ὁ Αὐγουστος ἐκ τῆς ὀξυνοίας τοῦ πτηνοῦ, ὥστε ἠγόρασεν αὐτὸ ἀντὶ μεγάλης χρημάτων ποσότητος. Τὸ παράδειγμα τοῦτο παρεκίνησε πτωχόν τινα σχαινοπλέκτην νὰ ἐπιχειρήσῃ καὶ διδάξῃ τὸ αὐτὸ μάθημα εἰς ἕτερον ψιττακόν· ἀλλὰ τοῦ νέου τούτου μαθητοῦ τόσον ὀλίγα ἦσαν αἱ πρόοδοι, ὥστε πολλάκις ἀπελπιζόμενος ὁ διδάσκαλος ἐπέφωνε: «Κρίμα εἰς τοὺς κόπους μου, καὶ τὸν καιρὸν ὅπου ἔχασα!» Καὶ ὁ μὲν ψιττακὸς κατάρθωσεν ἐπὶ τέλους νὰ ἐκστηθίσῃ τὸ μάθημά του, ἀλλ' ὁ Αὐγουστος ἀκούσας αὐτὸν ἠρέσθη νὰ εἶπῃ μόνον, ὅτι τοιούτους κόλακας καὶ ἄλλους εἶχε παρ' αὐτῷ. Πλὴν ἐκ συμπύσεως ὁ ἀντιληπτικὸς ψιττακὸς, ὡς ἀπάντησιν εἰς τοὺς λόγους τοῦ Καίσαρος, ἐπανελάβε τὴν ἐπίπληξιν, ἣν ὁ διδάσκαλος ἀγανακτῶν ἔκαμνε πρὸς αὐτόν: «Κρίμα εἰς τοὺς κόπους μου, καὶ τὸν καιρὸν ὅπου ἔχασα!» Τοσοῦτω δὲ ἀστεία ἐφάνη εἰς τὸν Αὐτοκράτορα ἡ αἰφριδιὰ καὶ ἀπίστευτος αὐτῇ ἀπάντησις τοῦ πτηνοῦ, ὥστε γελάσας ἀπὸ καρδίας, ἠγόρασεν αὐτὸ ἀκριβώτερα τοῦ πρώτου.

Αἱ ἐφημερίδες τῆς Βιέννης ἀγγέλλουσιν ὅτι ὁ κόμης Ἀλφρέδος Βάυστ, δευτερεύων ἐν τῇ Αὐστρο-ουγγαρικῇ πρεσβείᾳ τῶν Παρισίων, διαμένει ἤδη ἐπ' ἀδείᾳ ἐν Αὐστρίᾳ παρὰ τῷ πατρὶ του, τῷ πρώτῳ Ἀρχιγραμ-

ματεῖ τῆς Αὐτοκρατορίας, καὶ τέως πρεσβευτῇ ἐν Πάρισσι.

Γνωστὸν ὅτι ὁ Βάυστ συγγράφει τ' ἀπομνημονεύματά του, ἅτινα ἔξουσι πολὺ τὸ ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἱστορίαν τῶν τελευταίων εἰκοσιν ἐτῶν. Τ' ἀπομνημονεύματα ταῦτά εἰσι σχεδὸν συμπληρωμένα, ὁ δὲ υἱὸς του ἀντιγράφει αὐτὰ, διότι ὁ περιώνυμος διπλωμάτης ἔχει τοσοῦτω δυσανάγνωστον γραφικὸν χαρακτῆρα, ὥστε μόνος ὁ υἱὸς κατορθοῖ νὰ τὸν ἀναγινώσκῃ. Κατὰ δὲ τὰ λεγόμενα, καὶ αὐτὸς ὁ συγγραφεὺς ἀδυνατεῖ κατόπιν ν' ἀναγνώσῃ τὰ παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου γραφέντα.

Ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐκτὸς τῆς ἐγχωρίου πάρχγωγῆς, εἰσάγονται ἐτησίως ἔξωθεν περὶ τὰ 700 — 800 ἑκατομμ. ὠῶν, διὰ τὰ ὁποῖα οἱ κάτοικοι τοῦ Κράτους τούτου δαπανῶσι τὸ ἀληθῶς μέγα ποσὸν τῶν 2,500,000 Λιρῶν Στερλινῶν.

Λύσις Κ'. αἰνίγματος.

Ἄσους—Ἰρις.

ΑΙΝΙΓΜΑ ΚΑ'.

Ὁ ἔχων με πικρῶς ὀρηγεῖ.

Ἀπόκοπον τὴν χάραν μου! τίς πάραυτα γενναῖα;
Εἶς, ὅστις μὲ παράδειγμα διδάσκει—μὴ γελάτῃ!

Τι ἔστιν ἡ ὑπομονή.